

Kysely APERAK -kuittaussanomien käytöstä

Fingrid toteutti tammikuussa 2015 kyselyn APERAK-kuittaussanomien käytöstä ja kuittaussanomiin liittyvien ohjeiden kehitystarpeista. Samassa kyselyssä selvitettiin myös mm. mitä Fingridin tiedonvaihtopalveluista käytetään aktiivisimmin ja kuinka palveluita voidaan kehittää. Kyselykutsuja lähetettiin 173 kpl. Useimpiin yrityksiin lähetettiin useita kyselykutsuja. Vastauksia kertyi määräjän puitteissa 51 ja vastausprosentti oli 29,5 %. Arvioinnin toteutti ja tulokset purki Fingridin toimeksiannosta IROResearch Oy.

Kaikki vastaukset käsiteltiin luottamuksellisesti IROResearch Oy:n puolesta ja yksittäisiä vastauksia ei voitu tunnistaa yhteenvedoista, ellei vastaaja antanut siihen erillistä suostumusta. Ainoastaan sanalliset vastaukset kopioitiin sellaisenaan Fingridille annettuun palautteeseen. Oheisessa esityksessä julkaisemme ainoastaan kyselyn yleisiä tuloksia.

Kyselyn yleiset tulokset käsiteltiin myös Fingridin sähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysryhmässä. Tiedonvaihdon kehitysryhmän tehtävänä oli tiedonvaihdon ja siihen liittyvien ohjeistusten kehitysajatusten arviointi kyselyn tulosten perusteella. Tiedonvaihdon kehitysryhmä piti vastausprosenttia tyypillisenä alalle tehdyissä kyselyissä. Sen sijaan kehitysryhmä pohti läpi kyselyn toistuvaa "En tiedä / En osaa sanoa" - vastausten suurta vastaajamäärää. Kehitysryhmä ei löytänyt selkeää syytä tähän mutta arveli että joissakin yhtiöissä PRODAT ja MSCONS -sanomaliikenteen käsittelijät voivat olla erikoistuneita ainoastaan toisen sanomatyyppin käsittelyyn jolloin on luontevaa vastata "En tiedä / En osaa sanoa" - kysymyksiin jotka käsittelevät käsittelijälle vieraampaa sanomatyyppiä. Toinen ryhmässä esiin tullut ajatus oli että sanomaliikenne on voitu ainakin osin siirtää palveluntarjoajan hoidettavaksi.

Odotetusti PRODAT -sanomien APERAK -kuittaukset oli otettu käyttöön kattavasti. Sen sijaan MSCONS sanomien osalta löytyi kaksi vastaaja jotka eivät vielä ole ottaneet APERAK- kuittauksia käyttöön. Näistäkin vastaajista toinen ilmoitti ottavansa APERAK- kuittaukset käyttöön 6 - 12 kk kuluttua. Ohjeistusten mukaisia virhekoodeja käytetään laajemmin PRODAT -sanomissa kun taas MSCONS -sanomissa käytetään osaa ohjeistusten mahdollistamista virhekoodeista. Kyselyn yllättävin tulos lienee siinä ettei PRODAT- tai MSCONS -sanomien virhekoodien valikoiman muuttamista nähty yleensä tarpeelliseksi. Tiedonvaihdon kehitysryhmä päättikin, ettei virhekoodien valikoiman kehittämistä oteta ainakaan tässä vaiheessa ryhmän työlialle. Kehitysryhmä muistutti kuitenkin toimijoita käyttämään negatiivisissa APERAK kuittauksissa ohjeista löytyvää, virhetilannetta mahdollisimman hyvin kuvaavaa virhekoodia teksteineen.

Tiedonvaihdon kehitysryhmä ei nähnyt tarpeelliseksi lisäohjeistaa tilanteita joissa MSCONS -sanomiin vastataan edelleen CONTRL -kuittauksella ko. kuittausta pyydetessä. Sen sijaan kehitysryhmä kehotti toimijoita kiinnittämään erityistä huomiota poikkeustilanteiden mahdollisimman joustavaan käsittelyyn. Esimerkiksi jos kaikkien osapuolten kesken on sovittu muuttopäivän siirtämisestä tietylle päivälle, mutta muutosta ei ole viety sanoman vastaanottavan osapuolen asiakastietojärjestelmään sovitus, aiheuttaa tämä sanoman lähettäjälle neg.APERAK -kuittauksen. Sanomaliikennettä tulisi käyttää aina kuin se on vain mahdollista.

Avoimissa kommenteissa APERAK -ohjeistuksiin toivottiin mm. lisää esimerkkejä ja ohjeiden selkeyttämistä. Ohjeita tarkennetaan palautteen mukaisesti yhdessä tiedonvaihdon kehitysryhmän kanssa. Toivetta ohjeiden kääntämisestä englanniksi käsiteltiin kehitysryhmän kokouksessa 3/2014. Tuolloin päätettiin että sovellusohjeet tulee tehdä ensisijaisesti kansallisella kielellä. Fingrid ottaa kuitenkin työn alle lisätä internet-sivuilleen informaatiota myös englanninkielellä. Avoimissa kommenteissa tuli esille myös näkökulma että nykyisen tiedonvaihdon kehittämistä, varsinkin jos siitä seuraisi järjestelmämuutoksia, tulee harkita erittäin tarkkaan, huomioiden mahdollisen datahubin mukanaan tuomat muutokset. Avoimien kommenttien perusteella eniten selvitystyötä toimijoille aiheuttavat kuittaamattomat sanomat. Lähettäjän vastatessa sanomien perille menosta kuittaussanomaan saakka, puuttuvat kuittaukset aiheuttavat toimijoiden mukaan merkittävää ylimääräistä työtä. Valtaosa toimijoista on ottanut yhteyttä vastapuoleen tilanteen korjaamiseksi. Kommenteissa toivottiin nykyisistä ohjeista entistä velvoittavampia sekä ohjeista poikkeaville sanktioita.

Fingridin tiedonvaihtopalveluista toimijat käyttävät kyselyn mukaan useimmiten yhteystietotaulukkoa, sanomaliikenteen menettelyohjeita ja käyttöpaikkarekisteriä. Todellisuudessa käyttöpaikkarekisteri on palveluistamme selvästi käytetyin sillä useat toimijat ovat automatisoineet käyttöpaikkatunnusten haun rekisteristä. Koulutusta tai ohjeiden parannusta toivottiin eniten yleisesti tiedonvaihdon ohjeistusten ja APERAK -kuittausten osalta. Otamme saamamme palautteet huomioon kehittäessämme tiedonvaihtoa, siihen liittyviä ohjeistuksia ja uutta Ediel.fi -portaalia. Välitämme eteenpäin Energiateollisuuden menettelytapojen kehitysryhmälle toiveet jotka koskivat vähittäismarkkinoiden menettelytapojen kehittämistä sekä viemme Energiavirastolle tiedoksi valvontaan liittyviä kehitysajatukset.

Fingrid Oyj

Aperak -tutkimustulokset 1/2015

Aineiston rakenne, N=51

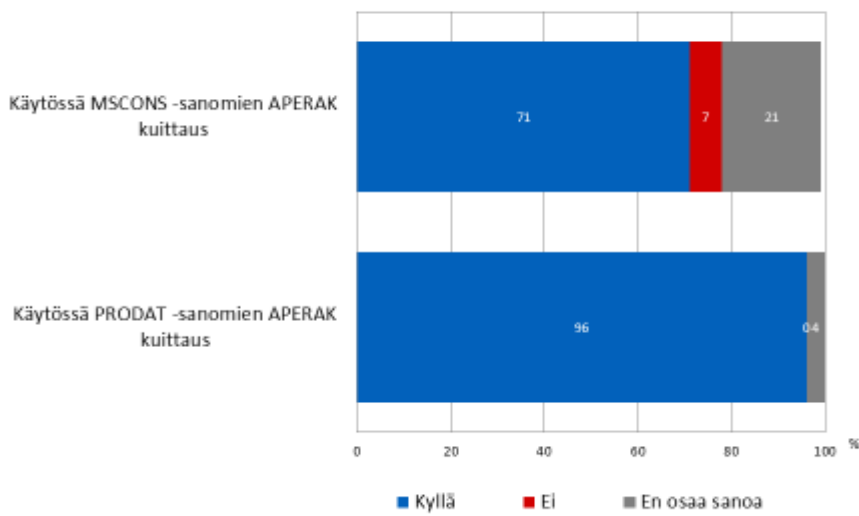
Vastaa kyselyyn...	N=	%
Sähkön myyjänä	15	25
Jakeluverkonhaltijana	23	45
Sekä sähkön myyjän että jakeluverkonhaltijan näkökulmasta	15	29

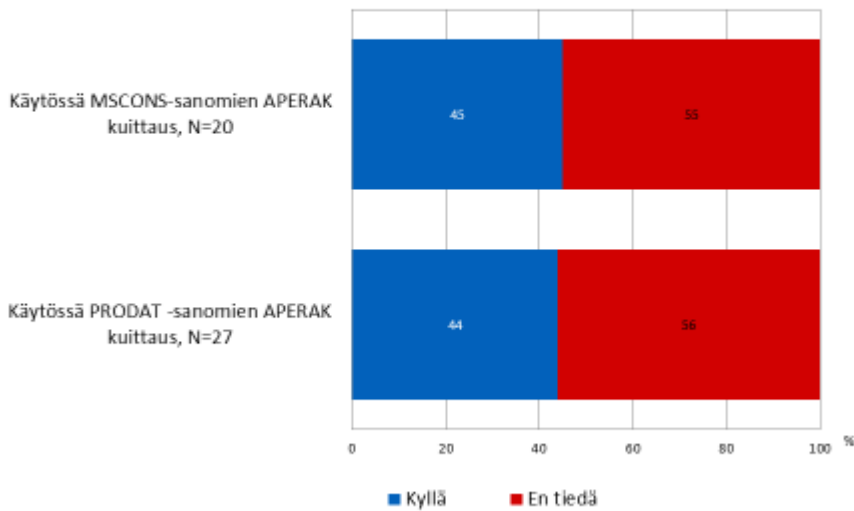
Tulokset -sähkön myyjät

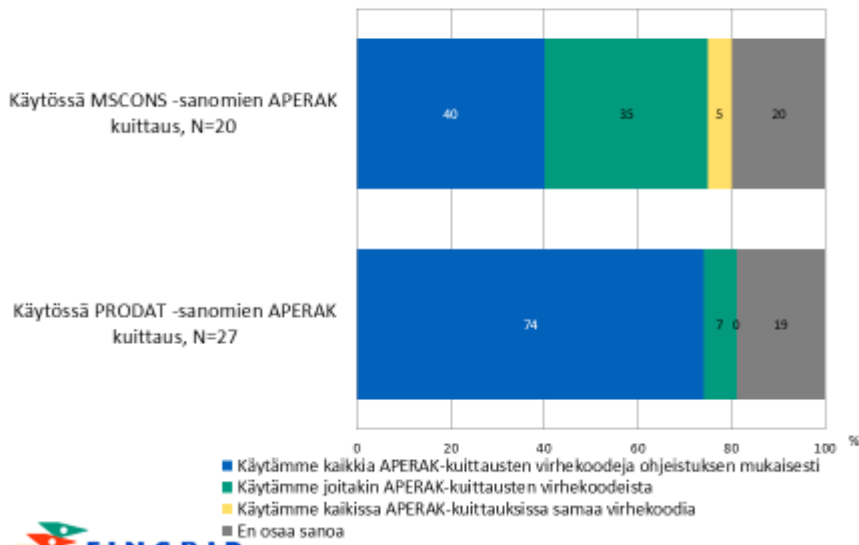
Oletteko ottaneet käyttöön MSCONS/PRODAT-sanomien APERAK-kuittaukset?
Kaikki sähkönmyyjät, N=28

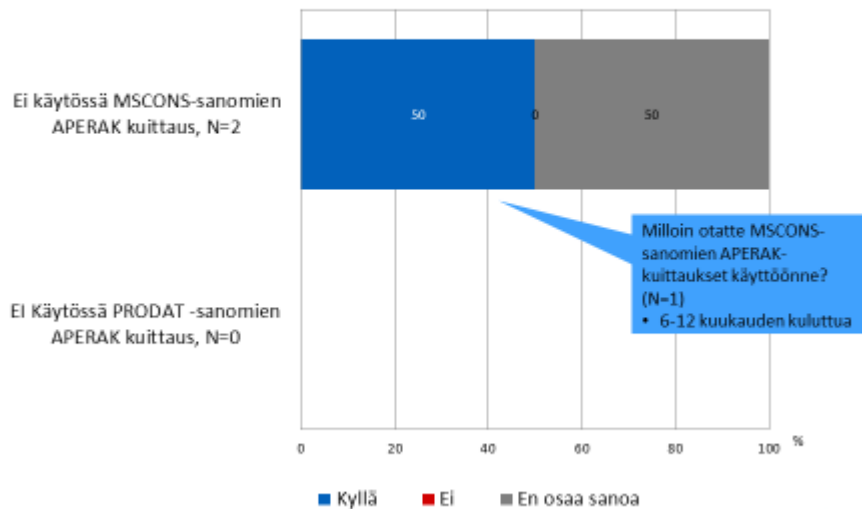
Tiedätekö mikä versio MSCONS/PRODAT-sanomien APERAK-kuittauksista
yrityksessänne on käytössä?
Vastaajat, joilla on käytössä

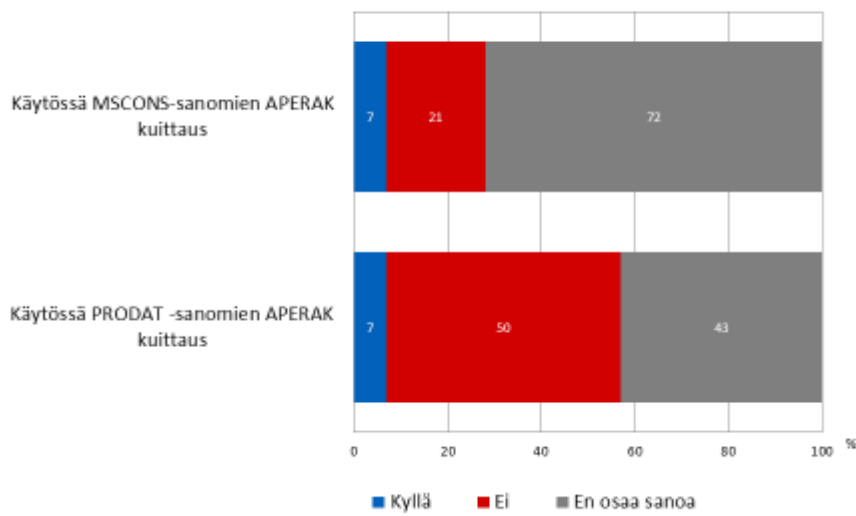
Miten käytätte MSCONS/PRODAT-sanomien APERAK-kuittausten virhekoodeja?
Vastaajat, joilla on käytössä

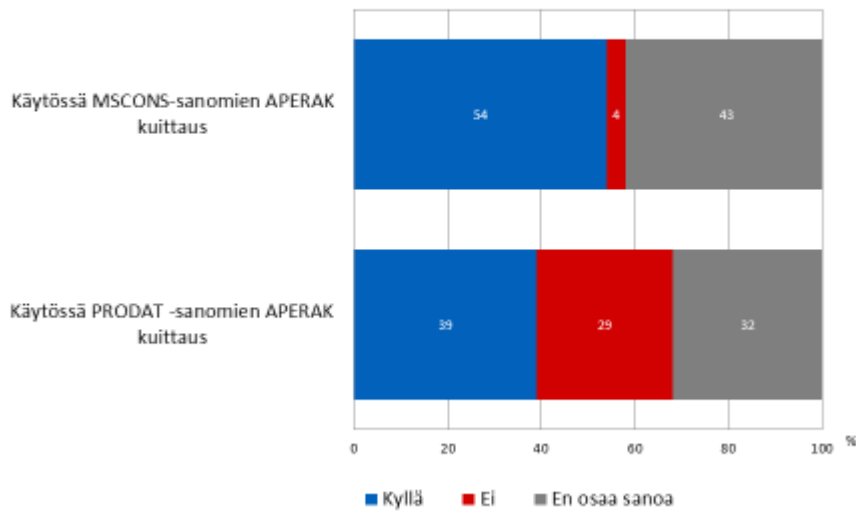
Oletteko suunnitellut MSCONS/PRODAT -sanomien APERAK-kuittausten käyttöönottoa? Vastaajat, joilla EI OLE on käytössä

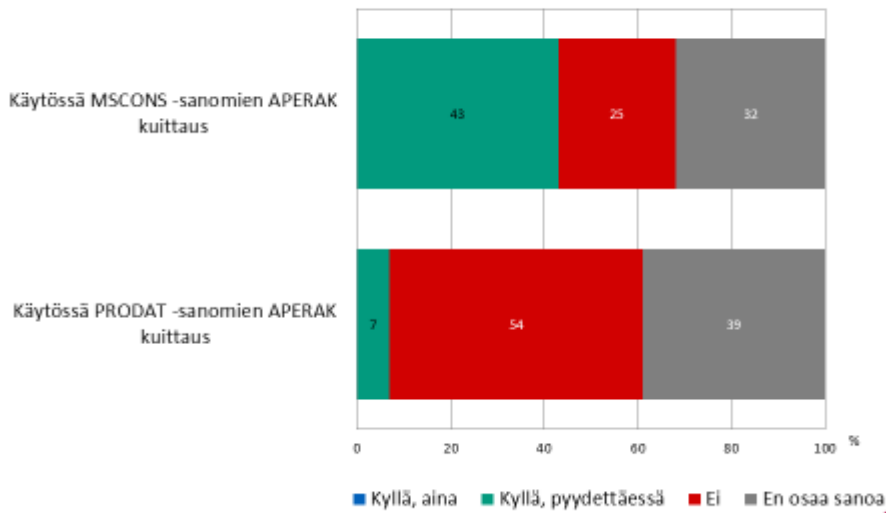
Pitäisikö MSCONS/PRODAT -sanomien APERAK-kuittausten virhekoodien valikoimaa muuttaa? *Kaikki sähkönmyyjät, N=28*

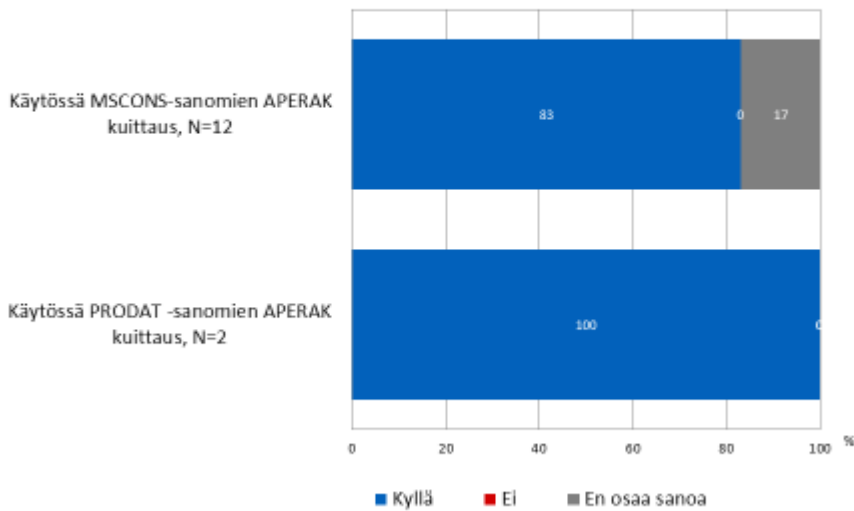
Pitäisikö MSCONS/PRODAT -sanomien APERAK-kuittausten ohjeistusta parantaa? *Kaikki sähkönmyyjät, N=28*

Vastaatteko MSCONS/PRODAT-sanomiin myös CONTRL-kuittauksella?
Kaikki sähkönmyyjät, N=28

Voisitko luopua CONTRL-kuittauksista?
Vastaajat, jotka kuittaavat

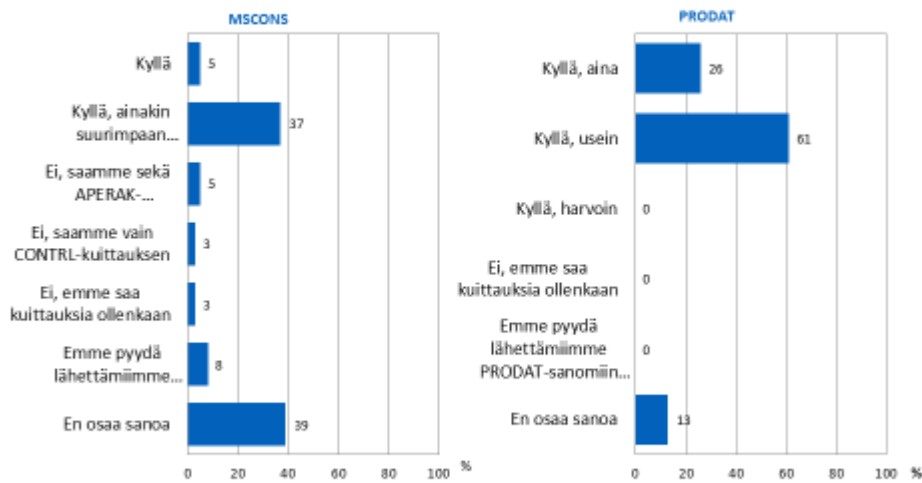

Tulokset

-jakeluverkon haltijat

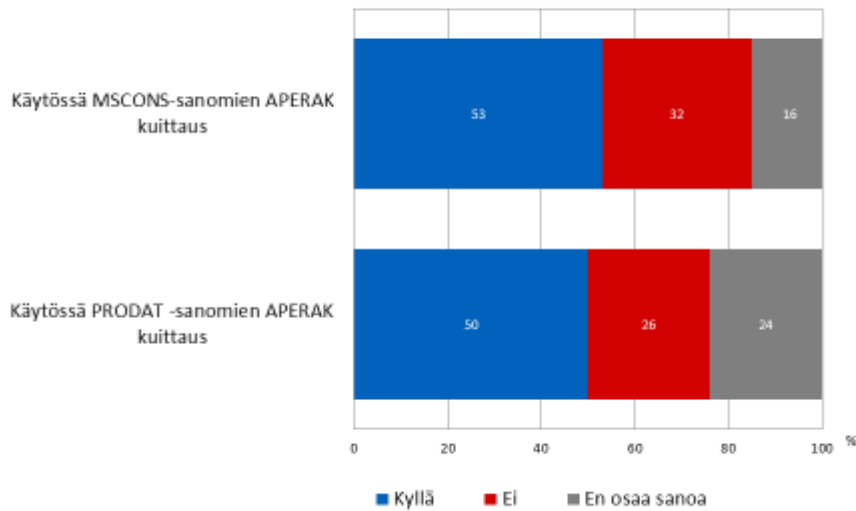
Saattako lähettämiinne MSCONS/PRODAT -sanomiin yleensä vain APERAK-
kuittauksen? *Jakeluverkon haltijat, N=38*

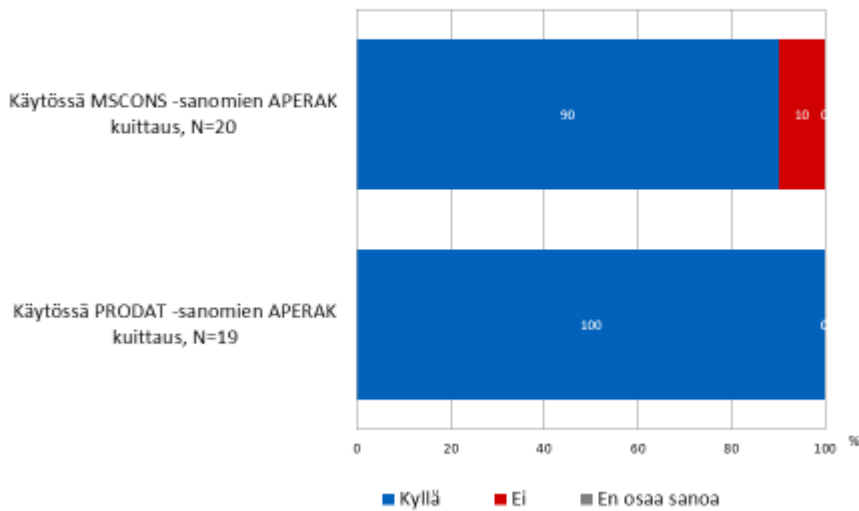
Aiheuttavatko muiden toimijoiden virheelliset APERAK-kuitaussanomatai niihin liittyvät menettelytavat teille ylimääräistä työtä?

Kaikki jakeluverkon haltijat, N=38

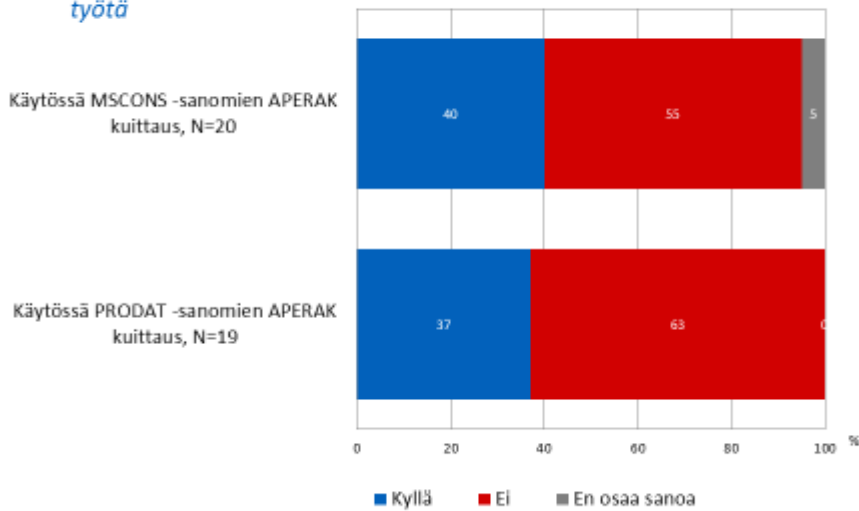
Oletteko ottaneet yhteyttä vastapuoleen tilanteen korjaamiseksi?

Jakeluverkon haltijat, joille on syntynyt virheellisistä kuittauksista ylimääräistä työtä

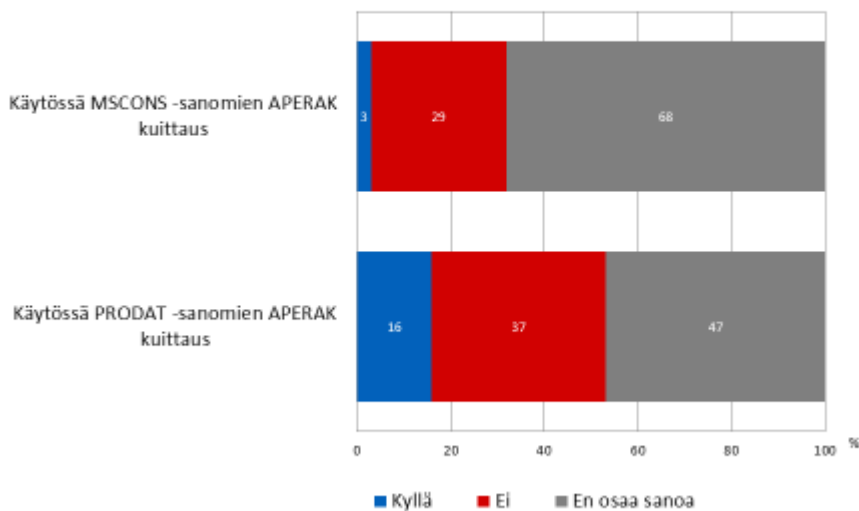
Onko muiden toimijoiden virheellisestä toiminnasta teille aiheutunut lisätyö mielestänne määrältään merkittävä?

Jakeluverkon haltijat, joille on syntynyt virheellisistä kuittauksista ylimääräistä työtä

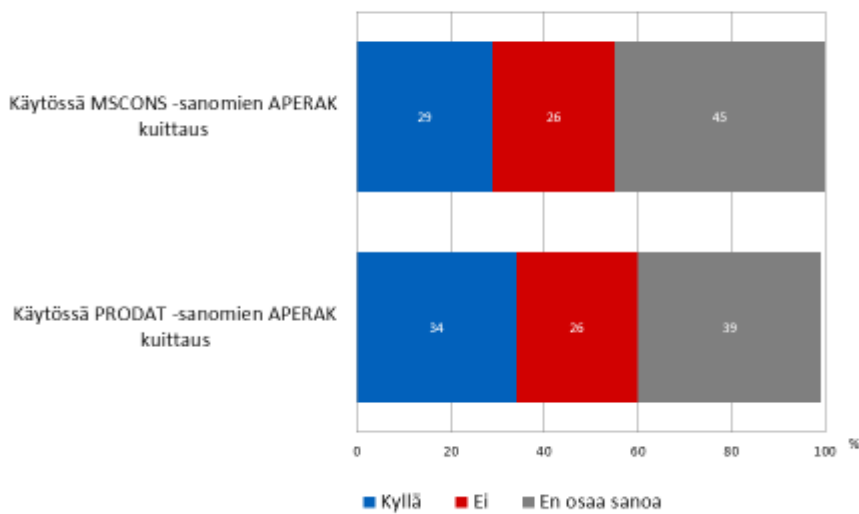

Pitäisikö MSCONS/PRODAT-sanomien APERAK-kuittauksen virhekoodien valikoimaa muuttaa?

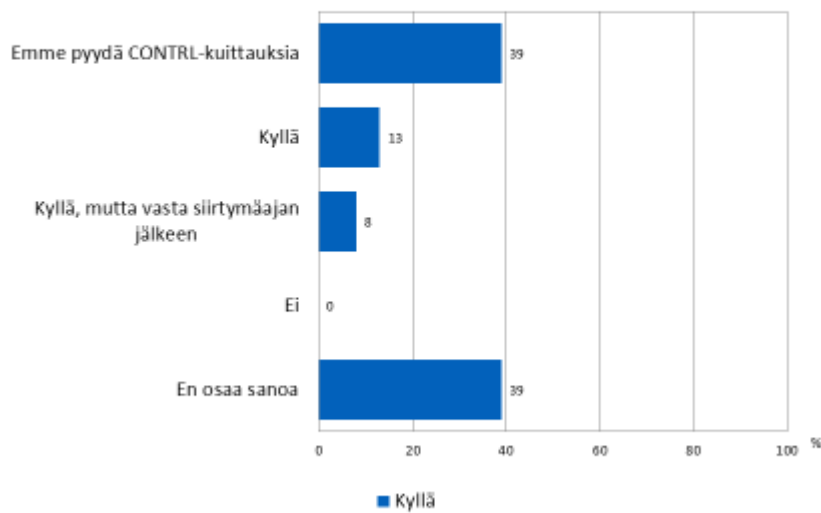
Kaikki jakeluverkon haltijat, N=38

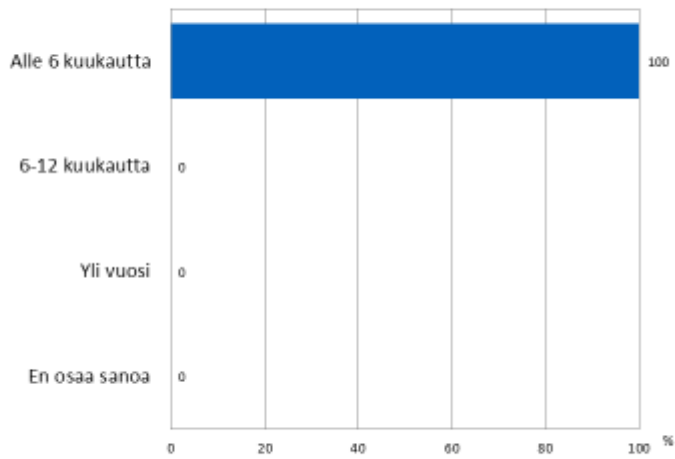
Pitäisikö MSCONS/PRODAT -sanomien APERAK-kuittausten ohjeistusta parantaa?
Kaikki jakeluverkon haltijat, N=38

Voisitko luopua CONTRL-kuittauksista?
Kaikki jakeluverkon haltijat, N=38

Kuinka pitkä siirtymäajan pitäisi olla?
Voisi luopua siirtymäajan jälkeen, N=3

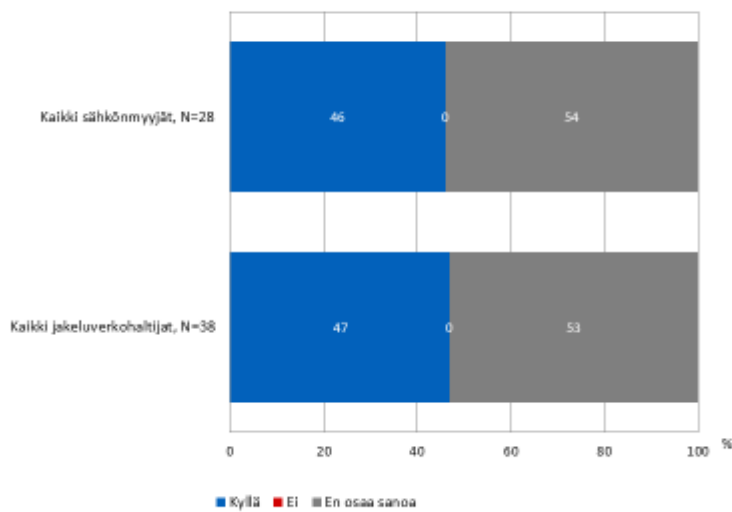

Tulokset
Kaikki vastaajat

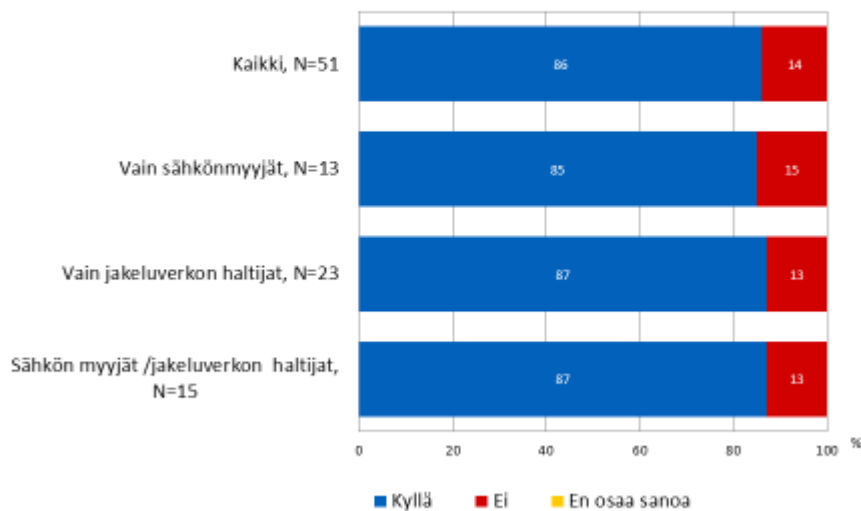
Käytättekö sanomissanne ohjeiden mukaista UNOC-kirjaimistoa?

Sähkönnmyyjät ja jakeluverkonhaltijat

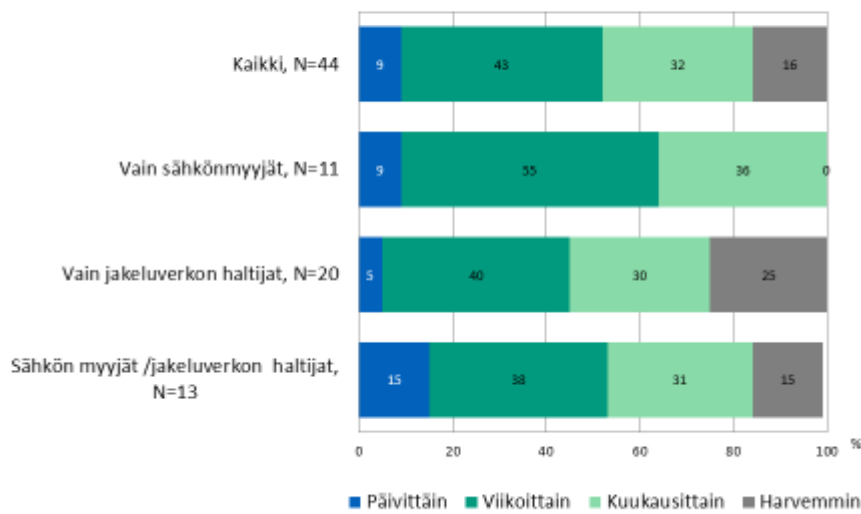

Oletteko käynyt Fingridin tiedonvaihtopalveluiden nettisivuilla?

Kaikki vastaajat

Oletko käynyt näillä sivuilla...
Vastaajat, jotka ovat käyneet sivuilla

Kuinka usein käytät näitä Fingridin tiedonvaihtopalveluita?
Kaikki vastaajat, N=51

